

SZERKESZTŐSÉG, KIA.
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.
Az „UJ KELET” telefonjai
Szerkesztőség és kiadó-
hivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSINO-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 450
Félévre — — 240
Negyedévre — — 130
Egy hónapra — 40
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 12 ct
Egy szám — 1 ct

VI. évfolyam, 9. szám

Cluj -- Kolozsvár, 5683. Adar 12.

1923. február 28. Szerda

A devizakáosz

„Ki kell jelentenem, hogy a kormány feladata eddigi centralisztikus elveit s a legszélesebbkörű decentralizálás rendszerére térte át.” Szavunkra, ez a mondat tetszik nekünk. Tetszik, mert miniszter mondotta és tetszik, mert mondotta. Az első pillanatban azt olvassuk ki belőle, hogy a kormány, amely eddig mereven és következetesen ragaszkodott a centralizmus doktrínájához, belátta, hogy más a doktrína és más a valóság. A belátás a politikában mindig elsőbbrangu, mint a következmény, helyesebben a ragaszkodás a rosszhoz. Ugy van, Anghelcsu miniszter szavai, amiket Váradon mondott, nemcsak azért örövendetesekek, mert kulturtényeket jelentettek be, azt, hogy az oktatás tágabb lesz és hogy Nagyvárad egyetemét kap, de örövendetesekek, mert heroldjai a kormány új belátásának és új elvének, a decentralizációnak.

Mindéz nagyon helyes és rendjénvaló. Ha a kormány belátja, hogy a decentralizmus a jobb módszer, nekünk ez mindenképpen nyitunkra van. De nem tudjuk megérteni, miért üti agyon ugyanazt az elvét más téren. Hogy több példát ezuttal ne említsünk, itt van ez a devizafelügyeleti hivatal, amely semmi más, mint pénzügyi centralizáció. Semmi okunk, hogy a bankokráciát különösebben megvédjük, de meg kell állapítanunk, hogy az új intézményel szemben még a bankokrácia is erős demokráciát jelentett, erős pillérjeit a szabad kereskedelemnek. Most máról holnapra szét-török ezt a demokráciát, mert azzal, hogy a devizakereskedelemre való felhatalmazást csak néhány a kormánynak kedveltebb banknak adják át, valósággal arisztokratizálják a bankokráciát. Nem kutatjuk a politikai motívumokat, hogy vajjon melyik banknak milyen multjéért és milyen jövőbeli ígéreteiért adta meg a kormány a deviza-egyedárusítást, mi csak a következményeit nézzük és ezek a következmények elkomorítónan vizsgálatalnok. A multban mégis volt piaci szabályozója a devizakereskedelmnek és kínálnak, ha valamelyik üzem, vagy kereskedő devizát akart vásárolni vagy eladni, nem volt kitéve egy-két bank önkényének, holott a jövőben igenis ki lesz tőve. Nagyon is jól ismerjük a kartel belső törvényeit és morálját: ez a devizacentralizáció a kartelhez vezet.

A devizaközpontok sehol se hozták megkönnyebbülést. Se Budapesten, se Bécsben és másutt sem, ahol kísérleteztek velük, hogy megjavítsák a züllő valutát. Tartunk tőle, mondhatnánk bizonyosak vagyunk benne, hogy a kívánt, helyesebben a hirdettelt célt nálunk sem fogja megközelíteni. Ez a központ a háborus központok maradványa, valósággal kísértete s mi jól emlékszünk ezeknek a központoknak áldatlan működésére és szerepére. De még ha a legelsőrangúbb intézmény volna is, az a hamarság és kapkodás, amellyel a kormány keresztül erőszakolja, csak zűrzavart hozhat és a válságok újabb korszakát. Máról holnapra kell hogy átvegyék a pénzügyi hatóságok, az iparkamarák és a kizemelt bankok az ügyeket, holott senki sincsen tájékoztatva. A pénzügyi szervek ugyszólván semmit se tudnak még a dolgról s a privilégizált bankok közül nem is egy még nincs is berendezkedve a devizaágra. S a kormány, ki tudja mi okból, mereven ragaszkodik ehhez a központosító devizakereskedelemhez és holnap, március elsején már életbe is lép minden erre vonatkozó rendelkezés. Nem várunk tőle jót.

Harc az alkotmányreform ellen

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az alkotmányreform elleni küzdelem frontján a parasztpárt a leghajthatatlanabb ellenfél és egyetlen alkalmat nem mulaszt el, hogy ezt a küzdelemet elősegítse. Pénteken a nemzetgyűlés elé kerül a reform, de a parasztpárt már tegnap megindította a parlamenten kívüli akciót és megtette a lépéseket a parlamenti obstrukció előkészítésére. Tegnap nagy népgyűlést tartottak a caranisták Bukarestben, amelynek határozata szerint: „a főváros polgárai hajlandók az első hívásnak eleget tenni és megindulnak a demokráciáért folytatott küzdelemben félelem nélkül, erős bizalommal a jog és igazságosság győzelmében.”

A parasztpárt főorgánuma az „Aurora” ma a következőket írja az új alkotmányreformról:

Az alkotmánytervezetet a teljes határozatlanság, bizonytalanság és elasztikusság jellemzi. Ha életbelép, minden bizonytalanná válik: a választójogi törvény, a parlamenti munka, a hadsereg függetlensége és a közigazgatás állandósága egyaránt. Miért?

Mert Bratianuék gondoskodtak róla, hogy minden utasítást és intézkedést annyiféleképpen lehessen értelmezni, ahány szempontja a mindenkori kormánynak lesz. Minden végleges és közvetlen utasítást a rendkívüli törvények és rendeletek fogják megadni. A vintillista ukáz szövegét mindig tetszés szerint lehet értelmezni, holott egy igazi alkotmánynak annyira precíznek kell lennie, hogy kétértelmezés ne fordulhasson elő. Az „országvédelmi tanács” a hadsereget fogja pártcélokra felhasználni, „a törvényhozó tanács” a parlamentet fogja megbénítani és „államérdek” ürve alatt mindig ostromállapotot lehet kihirdetni és a bíróságok munkája is illuzórius. Ilyen alkotmány ellen minden jószándékú pártnak kötelessége sorompóba lépni.

Ellenzéki blokk

Ugyancsak a parasztpárt kezdeményezésére tárgyalások indultak meg az ellenzéki pártok vezetői között a közös akcióra. Ezekről a tárgyalásokról a liberális „Viitorul” a következőket jelenti: „Utcai harc, amelyet a törvényes ellenzék elutasított és a forradalmi caranisták elfogadtak” címen.

A tanácskozáskora minden ellenzéki pártvezér meghívást kapott, — írja a „Viitorul” — de Averescu tábornok nem jelent meg. Lupu és Maniu tárgyaltak csak, de eredmény nélkül. A nemzeti párt vezére harci tervet nyújtott át Lupunak, de a parasztpárt választmánya azt elutasította, mert mert nem találta kielégítőnek. A parasztpártiak azt ajánlották, hogy Maniuek térjenek vissza a parlamentbe, ahol vegyenek részt az obstrukcióban, az alkotmánytervezet benyújtása napján pedig vonuljanak ki az utcára, provokáljanak katonai beavatkozást, vérengzést, amely meg fogja buktatni a kormányt. Lupu és Mihalache ajánlatát Maniu Gyula visszautasította és hangsúlyozta, hogy a mai nehéz időkben, főleg a külpolitikai zavarok miatt az országnak belső nyugalomra van szüksége.

Ilyenformán — folytatja a „Viitorul” — Lupu és Mihalache magukra maradtak és tegnap már meg is kezdtek az utcai akciót. A külváros kertes elemeinek részvételével népgyűlést tartottak, és kijelentették: „A bratianista firannizmust forradalommal kell megtörni”. Ilyen hangnemben beszéltek Junian és Madgearu is. Nem foglalkozunk bővebben ennek a négy forradalmárnak az akciójával, de megállapítjuk, hogy az általános sztrájk

idején a kommunisták sem voltak ilyen agresszívek. A kormány tőlük sem ijed meg, a rendet meg fogja, mert meg tudja védeni. Lupu és Mihalache erről azon a napon fog meggyőződni, amelyen a szavakról tette lép át.

Averescu és Jorga lojalitása

A „Viitorul” értesítésével szemben a „Lupta” azt jelenti, hogy az ellenzéki tanácskozások nem szakadtak meg, bár megegyezésre még nem vezettek. A döntés péntekig minden esetre megtörténik.

Az első pontra vonatkozólag — írja a „Lupta” — Lupu és Maniu megegyeztek. Az új alkotmányt nem ismerik el és benyújtása napján kivonulnak a nemzetgyűlésből. A parlamenten kívüli akció eszközeiről most tanácskoznak és ma vagy holnap, de legkésőbb pénteken döntenek. Jorga Miklósa az ellenzéki blokk nem számíthat. Ő a parlamentben marad és ott igyekszik változtatni a reformtervezeten.

Averescuék két irányban igyekeznek biztosítani magukat. A politikai szárnysegéd, Argetoianu tudja és meg is mondotta a tábornoknak: a néppárt csak Bratianu ajánlásával és a király jóllátatából kerülhet megint kormányra, a választókra számítani nem lehet. Ezért a párt bemegy a parlamentbe Averescu nélkül, a látszat kedvéért küzdenek az alkotmánytervezet ellen, amelyről ki fogják jelenteni, hogy ez a parlament nem hivatott megszavazni, de ha mégis megszavazzák, annak törvényességét el fogják ismerni.

Averescu kétszer négy pontja

A „Lupta” értesülését igazolja Averescu tábornok kijelentése is, amelyet tegnap a Craiova néppárt gyűlésén tett. A tábornok négy pontban foglalta össze a mai politikai helyzetet és külön négy pontban az alkotmány kérdését. Ezek:

1. Nem lehet biztosan tudni, mikor bukik meg a kormány, de bizonyos, hogy előbb-utóbb távozik.

2. A legfontosabb kérdés: ki következik utána, ez ma nyílt kérdés.

3. A hatalmat két uton lehet megszerezni. Vagy teljesíthetetlen ígéretekkel, ahogyan azt a liberálisok tették, vagy szabad választások útján, amint azt mi akarjuk.

4. A néppárt nem ígér semmit, de dolgozik az országért. Az alkotmányreformmal szemben a következőkben foglalta össze felfogását:

1. A parlament alkotmányellenes és törvénytelenül alakult meg. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a kormány is törvénytelen.

2. Az alkotmány szerződés a király és kormány között, tehát a mai kormánynak jogában áll azt megalkotni.

3. Ha a néppárt uralomra, kerül ezt az alkotmányt mégis revízió alá veszi, mert rossz.

4. A megszavazott és szentesített alkotmányt nem elismerni, anarchikus ténykedés.

Esküdtszék, vagy rendes bíróság

Bukarest, febr. 27. A parlament alkotmányreformbizottsága tegnap folytatta a reform megvitatását. A sajtószabadságra vonatkozó részről Icanitzescu és Leonte Moldoveanu javasolták, hogy valamennyi sajtódeliktum felett esküdtszék ítélkezzen. Bratianu Jonel miniszterelnök ezzel szemben a javaslat eredeti szövegének megtartását kérte. Hosszabb vita után elfogadták Florescu igazságügyi miniszter indítványát, mely szerint a gyilkosságra és lázadásra vonatkozó felhívás, ha nem ért célt, valamint a rágalmazás, a rendes bíróságok elé fog tartozni.

troşeni
an telefon No. 41

1874
Ponyva
Timișoara.

ka és
raktár
ssbacher
dinand 31. sz.
bóstán,
llett. 1489

ban készit
JARAB
ajális-utca). 1816

ermek-kocsik,
BABY
elengyék,
tra árak!

Gyári árak!
Lloyd 1208

Vidékre
ermek-kocsi-
gyék díjtalanul

lschaft

Mică)

iac,

ő-m.)

Franciaország szövetsége Oroszországgal?

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, február 27. Angol politikai körökben aggodalommal kísérik Franciaország és Oroszország észrevehető közeledését. Ezzel kapcsolatban a „Times“ figyelmeztetészerűen azt írja, hogy Franciaország talán észbekap, kinek köti le magát. Londonba az az információ érkezett, hogy Oroszország hájlandó a franciákkal szemben fennálló tartozásait elismerni, ha a francia kormány politikai szempontból elismeri a szovjetet. Ez az elismerés Keleten szabad kezét adna Oroszországnak. Moszkvában remélik, hogy Franciaország lemond a Lengyelország feletti patronátusról, ha helyébe az orosz szövetséget kapja.

Trockij harcias beszéde

Bécs, február 27. Oroszország óriási ünnepeinek keretében ülte meg a vörös hadsereg fennállásának ötvenes évfordulóját. Ebből az évforduló alkalmából Trockij hosszú közleményt tett közzé, mely a vörös hadsereg múltjával, jövőjével, feladataival és céljaival foglalkozik. Ez a közlemény rendkívül fontos dokumentum Oroszország szándékainak megítélésére szempontjából. Kiténik belőle, hogy Oroszország ugyan leszerelt, ez azonban olyan formában teszi, mely védőképességét nem érinti.

— Megvédtük magunkat, de milyen áron? A legnagyobb áldozatok árán. A hadtudomány azonban abban áll, hogy eredményeket a legkisebb erőfeszítések árán érjen el. Mi pedig a szervezés, a kiképzés terén való összes hiányainkat tartalékaink tömegével töltöttük be. Ezekre a tömegekre és hősiességekre a jövőben is szükségünk van, de kiképzéssel és technikával kell kiegészíteni őket. A következő öt évben ebben az irányban kell erőnket megfeszíteni. Hadseregünket hatszáz ezer emberre szállítottuk le. Ez nem más, mint kádérsereg. Ebből következik azonban az a feladat, hogy ezt a hadsereget kiképzés és nevelés tekintetében igazán kádérré tegyük. Kiténik kiképzésük egész láncolatát kell megteremtünk. Ez nem utópia. A néptömegek ujjában sokkal szívesebben tanulnak, mint a cári uralom alatt. Egy jó rendszerrel már a következő években az egész hadsereg minőségének hatalmas emeléséhez kell jutnunk s ezt a hadsereget képessé kell tennünk arra, hogy a szükség pillanatában mozgósítottak millióit vegye fel magába.

— A második feladat a technika. A cárizmus a hadsereget idegen technika segítségével fegyverezte fel. Számunkra ez lehetetlen. Ezért magunknak kell nagy erőfeszítéseket tennünk. A háborus technika azonban az általános gazdasági technikától függ és így ugrásszerű fejlődése nem

lehetőséges. Ez azonban nem jelenti azt, hogy legalább a legfontosabb tereken rövid idő alatt nagy eredményeket ne érhetnénk el. A köztársaság gazdasági élete ujjában fellendült s feladatunk benne különösen a hadipart kedvező körülmények közé hozni. Különösen az aviatikára kell az egész ország figyelmét ráirányítani. Szükséges, hogy ifjúságunkat a légi szállítás fejlődésének gondolata minél mélyebben áthassa. Erre kell technikusainknak, pedagógusainknak, költőinknek és művészeinknek törekedniük.

— Világos, hogy a következő öt év alatt folyton szükségünk lesz a vörös hadseregre. Európa forradalmi fejlődése a jelenlegi viszonylagos szélcsend után sokkal gyorsabb tempót vett fel. Mégis vitathatatlan, hogy az imperialisztikus háborúk és a forradalmi megrázkódások korszaka nem hónapokig, nem évekig, hanem évtizedekig fog tartani és hogy a világ rövid lélegzetvétel után egyre ujjabb, egyre nehezebb és egyre betegesebb görcsökön fog átteni. De ha a dolog így áll, akkor hosszú időre kell berendezkednünk és a lelkesedést a tudással s a számot a technikával kell kiegészíteni.

Háboru vagy szakadás

Riga, febr. 27. Moszkvai jelentések szerint az orosz kommunista pártban konfliktus tört ki a Bucharin vezetése alatt álló szélsőséges csoport és a végrehajtóbizottság között. A konfliktus a bizottság legutolsó ülésén vált nyilvánvalóvá, amikor Kalinin a pánszovjet elnöke Kamenev és Rikov Bucharin agitációját tették szóvá és támadták őt, hogy háboruba akarja sodorni Oroszországot az európai forradalom provokálására. Hibáztatták, hogy Bucharin és pártja a bolsevizmust a maga egészében intranszigiens módon akarja érvényesíteni. Bucharin fenyegető hangon válaszolt, kijelentette, hogy a munkásság le fog számolni áruló vezéreivel, akik lepaktáltak a nagytőkészekkel. A szakadás ezek után elkerülhetetlennek látszik.

Lengyelország visszautasította az orosz közvetítést

Varsó, febr. 27. A lengyel kormány kategorikusan visszautasította Szovjetország azon javaslatát, amelyben közvetítést ajánlja fel a litván-lengyel konfliktus elintézésére. A semleges zónáért folyó lengyel-litván harcban szünet állott be. A két ország megbízottai abban állapodtak meg, hogy tartózkodni fognak a további háborus lépésektől és közvetlen tárgyalások útján igyekeznek megegyezni. A kiküldöttek kedden ültek össze.

Metes Péter a magyar-igeni kerület képviselője

Ki lesz az új prefektus

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Magyarigenben, a nemzeti párt ősi kerületében, végetérték a képviselőválasztások. Dr. Metes Péter kolozsmegyei prefektus győzelme befejezett tény. Ezt bizonyítja dr. Dragomir Szilviusz egyetemi tanár, az ellenjelölt magántávirata, melyben közli, hogy kisebbségben maradt.

Gyulafehérvári jelentés szerint kedden délig hat kerületben hirdették ki a szavazás eredményét, kettőben a szavazatok összeszámolása még nem ért véget. A leadott szavazatok közül Magyarigenben a nemzeti párt 664, a liberális párt 204, Tóvisen 239 és 171, Mihálfalván 571 és 421 szavazatot kapott. Dragomir professzor többségét ebben a három kerületben a nemzetipártiak azzal magyarázzák, hogy a bizalmiférfiak egész éjjel őrizték az urnákat. Ezzel szemben a többi kerületben nem engedték be a nemzeti párt bizalmiembereit a választási helyiségekbe s ennek tulajdonítják, hogy Metesden a nemzeti párt jelöltje csak 143 szavazatot kapott Metes prefektus 523 szavazatával szemben, Marosszentimrén dr. Dragomir 70, a prefektus pedig 279 szavazatot kapott. Nemzetipárti körökben főleg a boroskrakkói választásokat kifogásolják. Boroskrakkón ugyanis — mondják a nemzetipártiak — összesen 159 választó adta le szavazatát, amit okmányokkal tudnak bizonyítani. Az eredmény kihirdetésekor viszont kiténik, hogy az urnában 894 szavazat van, amelyből 893 a liberális párté, míg Dragomir professzor csak egyetlenegy szavazatot kapott.

A híradás szerint Magyarigenben a záróra kihirdetése miatt kínos incidens történt. Moldován nemzetipárti képviselő, aki mint bizalmiember volt jelen, összeszólalkozott a választási elnökkel. A vita hevében az elnök sértő kifejezést használt a képviselővel szemben, mire Moldován kétszer arculütötte. Az incidensnek valószínűleg folytatása lesz.

Metes Péter megválasztásával ismét előtérbe került a kolozsmegyei prefektusi állás betöltésének kérdése. A képviselővé választott prefektus ugyanis valószínűleg már nem is tér vissza hivatalába, hanem Bukarestbe utazik mandátumának igazolására s ott is maradt, hogy résztvegyen a parlament ülésein. Utódjául sok kombináció után most komoly formában Valica alsóféhérmegyei prefektust emlegetik. De mert a kolozsvári prefektusi állásra sok a reflektáns, heves küzdelem várható a jelöltek körében.

Szent emberek

Irtá Martin Buder
A dadogás

A berdicsevi rabbi Jicchok egyszer megszállott egy fogadóban, ahová sok vásárra készülő kereskedő tért be. A helység távol volt Berdicsevtől és így a caddikot ott senki sem ismerte. Hajnalban imádkozni akartak a vendégek, mivel azonban az egész házban csak egy pár tefillin volt, egymásután vették magukra, hogy sietve elmondják az imát és tovább adják az utánuk következőnek. Mikor mind készen voltak, a rabbi magához szólított két fiatalembert, hogy valamit kérdezzen tőlük. Közelebb mentek hozzá, ő komolyan az arcukba nézett és így szólt: „Ma-ma-ma-wa-wa-wa”. „Mit kívánsz?” kérdezték az ifjak, de nem kaptak egyéb választ, mint ezeket az értelmetlen hangokat. Bolondnak tartották. Ő azonban így szólította őket: „Hogyan, nem értitek ezt a nyelvet, noha éppen most beszéltek ezen a nyelven az Ur-istenhez?”

Megdöbbenően hallgatott a két ifju, azonban az egyik azt mondta: „Nem láttál még csecsemőt, ki még nem tudja tagolni a szavakat? Nem hallottad még, ahogy szájával mindenféle zajt csinál: Ma-ma-ma-wa-wa-wa? Sem a bölcsék, sem a tudósok nem tudják megérteni. De ha az anya közeledik hozzá, azonnal tudja mit jelentenek a hangok.”

Mikor a berdicsevi ezt a választ meghallotta, táncolni kezdett örömeiben. És a következő esztendőben, a „magasztos napokon” a maga módján Istennel beszélgetett, el szokta neki mesélni a választ.

A vidám bűnös

Dublinban élt egy nagy bűnös. Ahányszor a rabbival beszélni akart, az mindig szívesen fogadta és úgy tanácskozott vele, mint bizalmas, kipróbált emberével. Sok chasid bosszankodott emiatt és mondták egymásnak: „Hogyan lehet, hogy a rabbi, aki első pillantásra meglátja az ember egész életét, sőt lelkének származását is leolvassa homlokáról, — hogyan lehet, hogy nem látja, milyen nagy bűnös ez az ember. És ha látja, hogyan lehet, hogy beszélgetésre méltatja?” Végre megemeberték magukat és a rabbi elé léptek, hogy megkérdézzék az okot tőle. Azt felelte nekik: „Valóban tudom, épúgy mint ti. De ismeretes elöttek, mennyire szeretem az örömet és mennyire gyűlölöm a szomorúságot. És ez az ember igen nagy bűnös. Mások legalább megbánják vétkeiket, buszlikodnak és csak aztán térnek vissza balgaságukhoz, ő azonban nem ismer bánatot, nem kedvetlen, úgy lakik örömeiben, mint valami toronyban. És örömeinek fénye meghódítja a szívemet.”

Az éhes gyermek

Egyszer, mikor Rabbi Mendels házában egy karéj kenyér sem volt, sirva jött hozzá a fia és elpanaszolta, hogy éhsége oly nagy, hogy nem tudja tovább elviselni. „Nem vagy annyira éhes” mondta az apja „különb lenne valamim, amivel csillapíthatnám”. A fiu sirva lopódzott ki a szobából, de még mielőtt az ajtóhoz ért, a rabbi egy pénzdarábot látott meg az asztalon, egy tallért: „Igaztalan voltam hozzád” kiáltotta, „mégis nagyon éhes vagy”.

Hogyan tanította a sassowi a szeretetet

Rabbi Mose Leib mesélte: Hogy hogyan kell szeretni az embereket, azt egy paraszttól tanultam meg. Paraszttal ült a

korcsmában és ivott. Soká hallgatott ő is, a többiek is, de mikor már szívébe szállt a bor, megszólította a szomszédját: „Mondd, szeretsz te engem vagy nem?” A másik azt felelte: „Nagyon szeretlek.” De ő megint így szólt: „Azt mondd: nagyon szeretlek és mégsem tudod, mi bánt engem. Ha igazán szeretnél, tudnád.” A másik egy szót se tudott válaszolni és a paraszt, aki kérdezte szintén hallgatott. En azonban megértettem: ez az emberi szeretet: bajait érezni és szenvedésüket viselni.

Az alvás

Rabbi Smelke úgy szokott aludni, fejét kárára hajtva és ujjai között égő gyertyával, mely mindannyiszor fölébresztette, ha a láng a kezét megérintette, azért, hogy tanulmányában tulnag szünetek ne legyenek. Mikor Rabbi Elmelech meglátogatta, gondosan elkészítette az ágyát és nagy nehezen rábirta, hogy rövid időre kinyújtózzék rajta. Aztán becsukta és elfüggyőzötte az ablakot. Rabbi Smelke fényes reggel ébredt fel.

Tudta, hogy elaludt, de nem sajnálta, mert ismeretlen, napfényes világosság volt benne. Elment az imaházba és előimádkozott a hitközségnek, mint ahogyan máskor tette. De a hívők előtt úgy tűnt, mintha még sohasem hallották volna sőt, úgy lebilincselte és fölszabadította mindegyiküket szentségének hatalma. Mikor a holt tenger éreket mondta, föl kellett fogniuk kaftánjuk szélét, hogy be ne nedvezzék a jobbról-balról ágakodó hullámok.

Később azt mondta Smelke Elimelechnek: „Most tudtam csak meg, hogy Istent az álommal is lehet szolgálni.”

Haru

az ujsági
Bonar L
Be
vencióra
berlini,
kaptak.

Az

London,

indítványt terj
azt kívánja, h
mentjeit szólít
amebelyben v
kapjon. Ez a
val együtt dör
kapcsolatos jóv

Cse

Ruh

Bécs, fe
csehszlovák k
diplomáciai ös
hogy Innsbruc
igyekező munka
követel. Az i
lenül hatott és
tött munkásvo
ezentel kísért
francia gyarn
innsbrucki vas

Párs. fe
gyűléséről levé
Franciaország
eltéríteni, a R
tartania, akárm
hadügyminiszte
foglaló beszéd
lehet arra go
a fegyverszüné

A bu
A koloz
kozott az e
tanácskozás r
pozitív eredm
tanácsülés ism
ben e kérdé
megnyitás na

Jacobov
társunk előtt

— A
az egyetem
rozat. Nem
lapok nem
elsején meg
desen — r
des tanulm

A tanár
cyításról biza

— U

ezután ne
vizsgáknak
milyen aká
hamarkodn
a nyugalom
pozitív int
a béküléke
kérdése, h
Ezt állitha
a bukaresti
a belátások
különbön
elkerülni.

Valószínű
kozik a taná
mal a közok
hez igazodva

Idegen

Bukare
rektorátusa a
egyetemi tan
könyvet. Eb

Harding kész az európai intervencióra Berlinben nem hiszik el a newyorki szenzációt

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, február 27. Newyorki jelentés szerint Harvey angol nagykövet közölte az újságírókkal, hogy Harding elnök kész az európai intervencióra. Jelenleg Harding és Bonar Law között ebben a kérdésben eszmecsere folyik.

Berlin, február 27. Az angol forrásból érkező hírt, amely szerint Amerika intervencióra készül, itteni politikai körökben nem tartják valószínűnek, mivel sem a berlini, sem a párisi angol nagykövetek erre vonatkozólag semmiféle értesítést nem kaptak.

Az angol munkáspárt mentőakciója

London, febr. 27. Az angol munkáspárt indítványt terjesztett be az alsóházban. A beadvány azt kívánja, hogy Franciaország és Belgium parlamentjeit szólítsák fel egy oly bizottság kiküldésére, amelyben valamennyi párt képviselője helyet kapjon. Ez a delegáció az angol alsóház bizottságával együtt döntene a Ruhr megszállásról és a vele kapcsolatos jóvátételi problémáról.

Cseh-osztrák konfliktus a Ruhr-munkások feltartóztatása miatt

Bécs, febr. 27. Az „Achtuhrblatt“ szerint a csehszlovák kormány komolyan fogja fel azt a diplomáciai összeütközést, amely abból keletkezett, hogy Innsbruckban letartóztatták a Franciaországba igyekvő munkásokat. A cseh kormány kártérítést követel. Az incidens párisi körökben is kellemetlenül hatott és mint hírlik, a Ruhr-vidékre irányított munkásvonatokat katonai fedezettel akarják ezentul kísértetni. Arról is van szó, hogy a francia gyarmati csapatok megszállják a linz-innsbrucki vasutvonalat.

Poincaré kitart

Páris, febr. 27. Poincaré a hadviselt tisztek gyűléséről levélben mentette ki magát. Azt írja: Franciaország nem enged magát kitérített céljától eltéríteni, a Ruhr-területen kitart, mert ki kell tartania, akármibe is kerül. Az egyesület Lefevre hadügyminisztert választotta elnökévé, aki székfoglaló beszédében kijelentette, hogy sajnós, nem lehet arra gondolni, hogy a béke, jobbanmondva a fegyverszünet örök lesz. A háború nem 1914-

Az egyetemi probléma

A bukaresti egyetemi tanács szerint idegen befolyás szította a zavargásokat

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kolozsvári egyetem tanácsa ma foglalkozott az egyetem megnyitása ügyével. A tanácskozás rövid lefolyású volt és nem hozott pozitív eredményt. Valószínű, hogy egy újabb tanácsülés ismét foglalkozni fog a közeljövőben e kérdéssel, amikor végleg döntenek a megnyitás napjáról.

Jacobovici rektor a gyűlés után munkatársunk előtt ezeket mondta:

— A mai tanácsülésen nem történt az egyetem megnyitására vonatkozó határozat. Nem döntöttünk arról, amit egyes lapok nemrégiben megírtak, hogy március elsején megnyitjuk az egyetemet, de rövidesen — remélem — be fog vonulni a rendes tanulmányi élet az egyetem falai közé.

A tanári testület egyik kiválósága a megnyitásról bizakodón nyilatkozott:

— Ugy vélem, — mondotta — hogy ezután nem lesz a tanítás menetének, a vizsgáknak és tudományos kutatásnak semmilyen akadályja. A tanács nem akarja elhamarkodni a dolgokat és mindaddig, amíg a nyugalom biztosítva nem látja, nem tesz pozitív intézkedéseket. A dolgok azonban a békülékenységre hajlanak és csak idő kérdése, hogy a kedélyek lehiggadjanak. Ezt állithatom ugyanugy a kolozsvári, mint a bukaresti diákok magatartásáról, kell hogy a belátásos elemek felülkerekedjenek, mert különben a dezolúció átkát nem fogjuk tudni elkerülni.

Valószínűleg e hét végén újból foglalkozik a tanács a megnyitással és ez alkalommal a közoktatásügyi kormány intézkedéseihez igazodva fog határozni.

Idegen elemek szították a zavargásokat

Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetem rektorátusa a fővárosi lapoknak megküldötte az egyetemi tanács tegnapi üléséről szóló jegyzőkönyvet. Ebben az egyetemi tanács megállapítja, hogy a diákzavargások Kolozsvárról indultak ki, onnan Jasira terjedtek át és csak azután törtek ki Bukarestben. Megállapítja azt is, hogy a zavargásokat idegen elemek szították abból a célból, hogy az országnak kárt okozzanak. Helyteleníti a Jorga elleni tüntetést. Rámutat a diákság nélkülözéseire és kéri a kormányt, hogy ezek orvoslására tegye meg haladéktalanul a szükséges lépéseket. Reményét fejezi ki, hogy a bukaresti egyetemnek az összes román alattvaló diákok számára történő megnyitása ezúttal sikerülni fog. A tanács végül a numerusz klauzusz ellen foglalt állást.

Vita a szákmányon

Páris, február 27. Düsseldorfban a franciák által lefoglalt tizenkétfélmilliárd körül bonyodalmak támadtak. Hatmilliárdra ugyanis az angol parancsnokság tart igényt. A pénzt megőrzésre a birodalmi bank düsseldorfi fiókjának adták át.

London, február 27. Az angol fővárosban tegnap diplomáciai kétkönyv jelent meg, amely sok érdekes adatot tartalmaz a jóvátétel és a szövetségközi hatóságok ügyében. A könyvben több nyilatkozat van, köztük Poincarétól is, aki azt állítja, hogy Franciaország és Nagybritannia között áthidalhatatlan árok támadt. Bonar Law miniszterelnök bejelentette az alsóházban, hogy eljártak a francia hatóságoknál és a jövőben a rajnai brit zónában a brit kormány előzetes megkérdezése nélkül senkit sem lehet letartóztatni.

A közoktatásügyi miniszter izraelita vallású, román nemzetiségű polgároknak tekinti az erdélyi zsidókat

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Hétfőn este a Nagyváradon tartózkodó Angheliescu és Mosoiu miniszterek tiszteletére nagy bankett volt, amelyen Angheliescu a zsidóságot súlyosan érdeklő kijelentéseket tett.

A miniszter megismételte a liberális párt ismert zsidó-elméletét, amely a zsidóságot, mint egyszerű leltári tárgyat akarja átvenni a magyarságtól. Magyarországon magyarok voltak a zsidók, mondja a miniszter, Romániában tehát románok. Az egész zsidó iskoláügyet ebből a leegyszerűsített nézőpontból kezelte. Először a diákmozgalomról beszélt, amelyről ezeket mondotta:

— Minden állampolgárt egyformán veszünk, egyenlő jogokkal és kötelességekkel. Ezért az egyetemi ifjuságnak a numerusz klauzusz követelését a minisztertanács eleve elutasította. A numerusz klauzusz jogfosztás lenne, ami tőrhetetlen egy modern és demokratikus államban. Csak az idegen hallgatókkal szemben határozunk el bizonyos megszorításokat.

— A zsidó iskolák tanítási nyelve vagy a héber, vagy román lehet. Az én felfogásom szerint a zsidóknak most románoknak kell lenniük, mint-hogy Magyarországon magyarok voltak. Szó sem lehet arról, hogy bárkinek is megtiltsuk anyanyelvének a használatát. Mindenki tanulhat magyarul, de az iskolák tanítási nyelve csak román vagy héber lehet.

A miniszter kedden délelőtt Olteanu tábornok és Péter prefektus kíséretében meglátogatta a jogakadémiát és a premontrei gimnáziumot, ahol fogadta a papok küldöttségét. A kihallgatáson nem a nyilvános jelleg visszaállításáról, hanem a gimnázium épültének tulajdonjogáról tárgyaltak. Angheliescu miniszter azt állította, hogy az intézet állami pénzen épült és így az épület most a román államé. Ezzel szemben a premontreiek telekkönyvi adatokkal igyekeztek bizonyítani, hogy a gimnázium a rend tulajdona.

Angheliescu miniszter azután az Uj Kelet munkatársát fogadta, akinek az alábbi nyilatkozatot adta:

— Meglátogattam a nagyváradai iskolákat és meglepetéssel konstataáltam, hogy a zsidó liceumban magyarul tanítanak. Mi a zsidókat izraelita vallású román nemzetiségű polgároknak tekintjük. A zsidóság nem nemzeti kisebbség, hanem vallás. Ezért most románul kell tanulnia, mert az iskolák tanítási nyelve csak a héber vagy a román lehet. Nem zárkozom el a magyar nyelv tanításától, de csak úgy taníthatják, mint például a németet.

A premontreiek küldöttsége után a miniszter Ciorogariu püspök lakásán fogadta Karácsonyi János római katolikus püspököt és dr. Némethy Gyula kanonokot, akik a premontrei gimnázium ügyében interveniáltak. Angheliescu miniszter ugyanazt a választ adta nekik, mint az előző küldöttségnek. Czeglédy Miklós dr. vezetésével százhusz szülő jelent meg azután a miniszter előtt és kérték, hogy a végleges döntésig nyissa meg a premontreiek gimnáziumát. A miniszter a szülők kívánságának meghallgatása után a következőket mondotta:

Elsősorban az ország érdekeit kell szem előtt tartani. Mi liberálisok és demokraták vagyunk, nem nyomjuk el a nemzetiségeket, de nem tőrhetünk meg irredentizmust. Jaga miniszteri biztos olyan tényeket állapított meg a vizsgálat során, hogy azok felett nem lehet napirendre térni. Romániai iskolát nem lehet külföldről irányítani. Csehországban és Jugoszláviában az állam vette át a premontrei iskolákat, mi csak azt kívánjuk, hogy romániai intézetekben idegenek ne taníthassanak. Azonkívül az a vád, hogy az igazgatóság nem hajtotta végre a miniszteri rendeleteket. El fogom olvasni Jaga jelentését és biztosítom Önöket, hogy a döntés igazságos lesz. Nem erőszakolunk mi senkit a román nyelv megtanulására, de ismételtlen ki kell jelentenem, hogy a zsidót mi nem tekintjük kisebbségnek, hanem romának. Tekintettel arra, hogy körülbelül nyolcszáz tanulóval van szó, sürgősen fogok intézkedni ebben az ügyben. Már hétfőn vagy a premontrei gimnázium nyílik meg, vagy

pitja, hogy a diákzavargások Kolozsvárról indultak ki, onnan Jasira terjedtek át és csak azután törtek ki Bukarestben. Megállapítja azt is, hogy a zavargásokat idegen elemek szították abból a célból, hogy az országnak kárt okozzanak. Helyteleníti a Jorga elleni tüntetést. Rámutat a diákság nélkülözéseire és kéri a kormányt, hogy ezek orvoslására tegye meg haladéktalanul a szükséges lépéseket. Reményét fejezi ki, hogy a bukaresti egyetemnek az összes román alattvaló diákok számára történő megnyitása ezúttal sikerülni fog. A tanács végül a numerusz klauzusz ellen foglalt állást.

E határozat alapján a rektorátus elhatározta, hogy hétfőn, március 5-én megnyitja a laboratóriumokat, klinikákat és diákothonókat és csak később kezdik meg az előadásokat.

Újabb incidens

Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetem jogi fakultásán tegnap egy nemzetgazdasági szigorlat alkalmával többen követelték a megjelent két zsidó jelölt eltávolítását. Amikor a zsidó jelöltek kijelentették, hogy hajlandók elhagyni a termet, Bazilescu tanár közölte, hogy nem egyezhetik bele ebbe az elintézésbe és felfüggesztette a szigorlat folytatását.

Még sehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kitéző

**öltönyök,
felöltők,
fiuruhák,**

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Főter 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

magyar- pviselője

ektus
őjától —
párt ősi kerületé.
tások. Dr. Metes
őzelme befejezett
r Szilviusz egye-
távirata, melyben

rint kedden délig
avazás eredményét,
álása még nem ért
l Magyarigenben
árt 204, Tövisen
s 421 szavazatot
ségét ebben a há-
azzal magyarázzák,
örítették az urná-
letekben nem en-
embereit a válasz-
nitják, hogy Metes-
143 szavazatot
azatával szemben,
J, a prefektus pe-
zetipárti körökben
sokat kifogásolják.
ndják a nemzeti-
tó adta le szava-
bizonyítani. Az
kítánt, hogy az
ből 893 a liberá-
or csak egyetlen-

genben a záróra
történt. Moldován
bizalmiember volt
tási elnökkel. A
jezését használt a
ován kétszer arcul-
eg folytatása lesz.
al ismét előtérbe
állás betöltésének
prefektus ugyanis
vissza hivatalába,
atumának igazolá-
vegyen a parla-
mináció után most
megei prefektust
prefektusi állásra
várható a jelöl

tott ő is, a többiek
a bor, megszólí-
zaratsz te engem
: „Nagyon sze-
„Azt mondom:
d, mi bánt engem.
másik egy szót
t, aki kérdezte
egértettem: ez az
és szenvedésüket

aludni, fejét kar-
gyertyával, mely
láng a kezét meg-
n tulnaggy szü-
Elmelech meg-
ágyát és nagy-
lőre kinyújtózták
yözte az ablako-
ébredt fel.

m sajnálta, mert
volt benne. El-
tt a hitközség-
De a hívők előtt
lletták volna ad-
lítottá mindegy-
a holt tenger
k kaffánjuk szé-
ról-báról ugas-

Elmelechnek:
ent az álommal

pedig magyarnyelvű állami gimnázium, ahová zsidók is járhatnak.

A küldöttség egyes tagjai és a miniszter között élénk eszmecsere fejlődött ki arról, hogy a zsidók nemzeti tekintetben mennyire vannak korlátozva nyelvileg. Ugyanekkor jelentkezett audienciára a nagykarolvi zsidó hitközség is, amely a nyelvrendelet megváltoztatását kérte.

Kedden délután Anghelescu miniszter Bukarestbe utazott, hogy résztvegyen a szerdai minisztertanácsban.

— Már a palesztinai zsidók is félnek. Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt Tefvik bej jaffai rendőrbiztost egy éjjel halva találták az utcán. Tefvik bej gyilkosság áldozata lett, de a nyomozás nem tudta megtalálni a tetteseket. Az arab sajtó természetesen a zsidókat vádolta a gyilkossággal, akik állítólag azért haragudtak Tefvik bejre, mert a tavalyi zavargások alatt zsidóellenes magatartást tanúsított. Budapestről a felhivatalos Magyar Távirati Iroda most, hónapokkal a gyilkosság után a következő rosszindulatú tendenciózus jelentést adta ki:

„Jaffából jelentik: Tefvik bej rendőrfőnököt a zsidónegyeden át való hazafelé mentében egy öttagú zsidó orgyilkos társaság késekkel összeszurkálta, mert meg akarta rendszabályozni a városbeli zsidóságot, akik között sok orosz- és magyarországi kommunista agitátor van. A súlyosan megsebesített rendőrfőnök a helyszínen meghalt. Emiatt az arab lakosság közt óriási felháborodás a zsidók ellen. Tefvik bej temetése alatt az arabok több tüzetet megrohantak és a zsidókat véresre verték.“

Nagyon különös, hogy a magyar felhivatalosnak most már a palesztinai zsidók is félnak. Hogy mennyire koholt ez a híradás, az alábbi jeruzsálemi jelentés jellemzi legjobban: Február 15-én a jaffai törvényszék a „Felestin“ című arab újság szerkesztőjének sajtóperét tárgyalta. A szerkesztő azzal vádolta lapjában Kish ezredest, a cionista szervezet politikai attaséját és Tolkovszky mérnököt, hogy a Tefvik bej meggyilkolása ügyében megindított vizsgálatot befolyásolni akarták. A bíróság a szerkesztőt husz font pénzbüntetésre ítélte.

Palesztina-pavillon a prágai mintavásáron. Prágából jelenti tudósítónk: A palesztinai zsidó kereskedők és gyárosok nagyban készülődnek, hogy áruikkal a márciusban Prágában megartandó nemzetközi kereskedelmi kiállításon résztvegyenek. Előkészületeket tesznek speciális zsidó Erec Jisrael-pavillon berendezésére, melyben a zsidó telepítvények terményeit, valamint az Erec Jisrael zsidó iparvállalataiban gyártott különféle árucikkeket állítják ki.

— Leégett a bukaresti Lessel-gyár. Bukarestből jelentik: Ma reggel nagy tüzvész elhamvasztotta a Calea Plevénin levő Lessel-féle faáru-gyárat. A főváros egész tűzoltósága, valamint a gyári tűzoltóság is kivonult, de még a katonaság segítségével se tudta a tüzet eloltani. A kár több mint 30 millió lei. A gyár csak hatmillióra volt biztosítva. Mentés közben hat katonasúlyosan megsebesült. A hatóságok azt hiszik, hogy a tüzet az éjjelen át fűtött kályhából kipattant szikrák okozták. Az éjjeliőröket letartóztatták. A tüzet csak délután két órakor tudták lokalizálni.

Megnyílt! A Megnyílt!

HELIOS

kötött-szövött áru gyár lerakata
Cluj, Piața Unirii (Főtér) 7 sz.

Óriási választék kötött kabátok, kötött ruhák, női és gyerek creppek, jämperek, harisnya és o o keztyükben o o

Eredeti gyári árak!

A Cionista Világszervezet felhívása

A Cionista Világszervezet Végrehajtóbizottsága a következő felhívást bocsátotta ki:

Minden cionistához!

Az 5688. év szeptemberi megkezdődött. Több mint egymillió sékelt küldöttünk szét az egyes országos- és különszervezetekhez a világ minden államába.

Ennek az évnak a szeptemberi a Palesztina-mandátum és a Jewish Agency jegyében áll. A mandátum ratifikálása által népjogi elismeretett, hogy a Cionista Világszervezet a Palesztina ügyét a zsidó nép nevében vezeti. Hogy ezt a magas méltóságot megtarthassuk, a Cionista Szervezetnek újra és újra be kell bizonyítania, hogy valóban a zsidó nép akaratát képviseli. Meg kell mutatnia, hogy a zsidó nép a maga nagy többségében táborához tartozik. Jobb mód erre nem kínálkozik, mint a sékelakció. Aki lefizeti a sékelt, tanubizonyítást tesz ezáltal, hogy akarja a zsidó nemzeti otthon Palesztinában. A mi feladatunk mindazokat a zsidó népben felkeresni, akik készek ezt a tanubizonyítást megtenni. Mi tudjuk, hogy ez a zsidók túlnyomó többsége. Meg kell hogy találjuk őket, figyelmeztetnünk kell őket, el kell fogadnunk tőlük a sékelt.

Ezért tehát újból előre a munkára! Ül-

Angora új tárgyalásokat javasol

Az angolok visszavonták hajóhadukat Szmirna kikötőjéből

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Páris, február 27. Washingtoni jelentés szerint Harding beleegyezett abba, hogy az Egyesült Államok kormánya belépjen a hágai nemzetközi törvényszék tagjai sorába. Erre az elhatározásra a világbéke elősegítése indította a kormányt.

Elszigetelik Franciaországot

Róma, február 27. A „Popolo d'Italia“ figyelemreméltó cikket irt, amelyben Franciaországnak azzal az óhajával foglalkozik, hogy Olaszország a Ruhr-akcióban aktív részvétellel csatlakozzék a franciákhoz. Anglia — írja a lap — oserbenhagyta Franciaországot, a franciák most tehát Olaszországhoz térnek vissza. Az események fejlődése azonban megmutatta a francia-olasz hidépítés útjában álló akadályokat. A cikkíró szerint a Stefani-ügynökségnek a francia-olasz közlekedésről kiadott kommunikéje Párisban nagy csalódást okozott.

Az olasz sajtó másik hatalmas orgánuma, a „Gazetta del Popolo“ szerint Anglia és Olaszország visszahuzódása után Franciaország elszigeteltebb, mint valaha. Angliának a semleges magatartásból való kilépése mindinkább közeledik, de csak az Angorával való béke fogja Angliát aktivitásba vinni. Amerikában is a közvetítés felé fejlődik a helyzet. Ezt bizonyítja a „Daily Telegraph“ híradása is, mely szerint Poincaré egy öt meglátogató amerikai diplomatának kijelentette, hogy Anglia közvetítését barátságtalan cselekedetnek minősíti.

Konstantinápoly, február 27. A török kormány holnap terjeszti a nemzetgyűlés elé a békeszerződésre vonatkozó javaslatát. A miniszterelnök megcáfolta azt a hírt, hogy Londonban újabb tárgyalásokat kezdeményeztek volna. Izmed legutóbbi berzéde után azonban valószínűtlen, hogy újabb ellenségeskedéseket kezdenének. Az angorai kormány elhatározta, hogy a szövetségeseknek a moszuli kérdés egy évre való felfüggesztését fogja javasolni.

Róma, február 27. Az Angorából érkező hírek ellentmondóak. A tárgyalások zártak és a résztvevők feltétlen titoktartást fogadtak. Hír szerint rendkívül heves viták folynak és az extrémisták élesen támadják Izmedet. Az Angorában levő szövjetdelegáció is mindent elkövet a béke ellen.

Konstantinápoly, febr. 27. Magánjelentések szerint az angorai kormány a szövetségesek konstantinápolyi főmegbízottainak jegyzékét adott át, amelyben felkéri őket, tudassák kormányaikkal, hogy az angorai kormány kész a tárgyalásokat folytatni Konstantinápolyban. A török kormányt ismét Izmed pasa fogja képviselni.

jenek össze haladéktalanul a cionista országos- és különszervezetek vezetőségei a tanácskozáknak, hogyan lehet a legeredményesebben lefolytatni az idén a sékelakció: legyen gondjuk rá, hogy a nekik kiküldött sékeltömbök azonnal a legkisebb helységek és csoportok között is szétosztassanak, hogy felhívások és utasítások kísérjék ezeket a küldeményeket, hogy semmi idő ne maradjon kiaknátlanul s hogy az összegyűjtött pénzek késedelem nélkül a központhoz továbbküldessenek. Ahol csak zsidók laknak, tartassanak sékelgyűlések. A világ minden országában levő barátainknak, kiknek e súlyos történelmi időkben szívükön fekszik sokat szenvedett néptünk sorsa, legyen gondjuk rá, hogy olyan eredménye legyen ennek a sékelkampánynak, mely nemzeti mozgalmunk megtörhetetlen életképességét s állandó növekedését bizonyítja.

Szólunk tehát minden cionista szervezet-hez a világon, minden egyesülethez és külön-külön minden egyes cionistához és kérjük őket, járjanak hozzá munkájukkal, hogy az 5688. év sékelkampánya a Cionista Világszervezet diadala legyen!

London, az 5688. év Svat hava.

A Cionista Világszervezet Végrehajtóbizottsága

Konstantinápoly, febr. 27. Nagybritánia itemi képviselője közölte a szmirnai hatóságokkal, hogy egyetlen könnyű cirkáló kivételével az angolok minden hadihajót visszavontak Szmirna kikötőjéből. Ezzel kapcsolatban Izmed pasa kijelentette, hogy a foglyul esett két angol reptilt haladéktalanul szabadon bocsátják.

— A kolozsvári Chevra Kadisa közgyűlése. Adár hetedikén tartotta meg a kolozsvári Chevra Kadisa nyolcvanhedikérendes évi közgyűlést Rosenzweig Antal elnöklele alatt. Az elnöki megnyitása után Weisz Jenő titkári jelentésében beszámolt a Joint segítségével berendezett ambulatóriumról, amelyet tavasszal adnak át rendeltetésének. Az egylet új temetőhelyet vásárolt a neológ Chevra Kadisával közösen a Tordai-úton levő Nagy Gábor-féle telken hétszázézer leiert. A pénztári jelentés után a titkár bejelentette, hogy az egyesületnek harminc új tagja van. Az új alapszabályok már elkészültek és jóváhagyásukra rendkívüli közgyűlést hívnak össze. A tagdíjakat havi öt leiről tíz leire emelték, de ezzel szemben a tagok huszszázalékos gyógyszerkedvezményt kapnak. A kórházelelmezőbizottság működésének ismertetésével a közgyűlés végetért.

— Ásatások Palesztinában. Haifából jelentik: Tiberias környékén Nachum Schlusze tanárvételese alatt nagyszabású régészeti kutatások folytak, amelyek az utolsó hetekben jelentős sereket eredményeztek. Fölszínre került sok olyan régészeti emlék, amely a történelem és Biblia-kutatás ügyét fogja elősegíteni. A régészeti anyagot beszigeltatták a jeruzsálemi zsidó múzeumnak.

Eredeti gyári árban

kötött kabátok,
swetterek,
harisnya és keztyű

BLATT

1394

kötött-szövött áruháza Cluj, Főtér 13.

Róka, kelme, szőrmefestés
és vegytisztítás a legjobb kivitelben a

„KRISTÁLY“-nál
Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

H

Az Uj

Friss akart
Zsidó fájdalom
Zsidó védelem
Zsidóabbnak és
méltóságosabban
rezonál minden
nyilvánosság
nyilvánosság
megnyugvástkeltő
aki kétkelkednek
tétlen szükségessé

A zsidóság
eletének megnyi
száma. Olvasónk
sitjuk a világ f
mozdulásokról, an
hatásuk jussán m
kat, régi előfizet
meg tőlünk támo
van szükség zsidó
lanul előfizetési
tétüket és szere
meg, hogy mind
katonát, egy-egy
kemény eszmei
sajtónak manapsá

Ne feledjé
eljük: a kötelese
de egyuttal a biz
Fizessünk é
Előfizetési

— A város
tanács ellen eme
vizsgálóbiztos me
mai napon a vizs
ügyi tanácsosnak,
rének megszavazo
ben kért fölvilág
hivatalos lapját
tási honoráriumok
kért és kapott n
vizsgálóbiztos oly
közérdekből kellet

— Kolozs
delelőtt érkezett
Alsóféhérmegye
minisztérium neve
helyébe. Az új föl
lát, szabadságot v
lására. Dr. Fodor
vissza Kolozsvarra
orvosi hivatal bet

— A nagy
letesen megirta az
oktatásügyi minis
nak. Ez a terv ré
nyiló új egyetem
már különféle ver
között legvalószínű
mely szerint a n
I. O. Catuneanu,
váló római jog pro
dr. Kiss Géza orsz
töltöni.

— Felozk
gatóságot. Nagy
nok közlekedésügy
nagyváradi postaig
szűnik.

— Biróság
tacuzino-affér. B
járásbiróság előtt
tacuzino tábornok
okot a Turda rész
sén történt tetleg
kihallgatása után
sor. Ezek között
nátaselnök is

— Az olas
jelentik: A santal
peldányainak hiva

HIREK

Az Uj Kelet olvasóihoz

Friss akarásokkal ismét sorompóba állottunk. Zsidó fájdalmak erősebben törnek fel, mint valaha, a zsidó védelemnek vértettebbnek kell lennie, szívósabbnak és igaz tudatában keményebbnek és méltóságosabbnak mint azelőtt. A zsidóság sajtóján rezonál minden igazságtalanságra és a védelem a nyilvánosság fórumán hatásosabb, erősebb és megnyugtatóbb, mint bárhol egyebütt. Nincs aki kételkedne a sajtó fontosságában és aki feltétlenül szükségességét el ne ismerné.

A zsidóság társadalmi, politikai és gazdasági életének megnyilvánulása az Uj Kelet minden száma. Olvasóinkat pontosan és megbízhatóan értesítjük a világ folyásáról és mindazokról a megmozdulásokról, amelyekről érdekességük vagy kulturális hatásuk jussán mindenkinek tudnia kell. Barátainkat, régi előfizetőinket kérjük elsősorban, ne vonják meg tőlünk támogatásukat most, amikor fokozottan van szükség zsidó sajtóra. Küldjék be haladéktalanul előfizetési hátralékukat, újítsák meg előfizetésüket és szerezzenek új előfizetőket. Gondolják meg, hogy minden előfizető egy-egy becsületes katonát, egy-egy barát támogatót jelent abban a kemény eszmei küzdelemben, amelyet a zsidó sajtónak manapság végig kell harcolnia.

Ne feledjük, hogy az áldozatok napjait eljűk: a kötelesség, az egymásrautaltság napjait, de egyuttal a bizakodás napjait is.

Fizessünk és fizetessünk elő az Uj Keletre!

Előfizetési árunk negyedévre	130 lei
félévre	240 "
egész évre	450 "

Uj Kelet kiadóhivatala

— A városi tanács ügye. A kolozsvári városi tanács ellen emelt vádak ügyében Goman Pál vizsgálóbiztos meg nem fejezte be a vizsgálatot. A mai napon a vizsgálóbiztos dr. Danda a volt pénzügyi tanácsosnak, Marosvásárhely mai polgármesterének megszavazott rendkívüli költségek ügyében kért fölvilágosítást. Danda ugyanis a város hivatalos lapját szerkesztette és papírosra, fordítási honoráriumokra és adminisztrációs költségekre kért és kapott néhány ezer leit a várostól. A vizsgálóbiztos olyan irányban érdeklődött, vajjon közérdekéből kellett-e a lapot kiadni.

— Kolozsvár új tisztifőorvosa. Tegnap délelőtt érkezett Kolozsvárra dr. Fodor Sándor, Alsófehérmegye tisztifőorvosa, akit a népjóléti minisztérium nevezett ki az elhunyt dr. Totoian helyébe. Az új főorvos nem vette át még hivatalát, szabadságot vett nagyenyedi ügyeinek likvidálására. Dr. Fodor csak március kilencedikén tér vissza Kolozsvárra, mert akkor jár le a tisztifőorvosi hivatal betöltésének törvényes határideje.

— A nagyváradi egyetem rektora. Részletesen megírta az Uj Kelet, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter egyetemet ígért Nagyváradnak. Ez a terv régi keletű. A szeptemberben megnyúló új egyetem tanári karának összeállításáról már különféle verziók vannak forgalomban. Ezek között legvalószínűbbnek hangzik az a kombináció, mely szerint a nagyváradi egyetem első rektora I. C. Catuneanu, a kolozsvári román egyetem kiváló római jog professzora, lesz akinek a katedráját dr. Kiss Géza országgyűlési képviselővel fogják betölteni.

— Felosztatják a nagyváradi postaigazgatóságot. Nagyváradról jelentik: Mosoiu tábornok közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy a nagyváradi postaigazgatóság négy hét múlva megszűnik.

— Biróság elé került a Vaitoianu—Cantacuzino-affér. Bukarestből jelentik: A bukaresti járásbiróság előtt ma kezdődött Vaitoianu és Cantacuzino tábornokok perének tárgyalása, amelyre okot a Turda részvénytársaság multhavi közgyűlésén történt tétlenség inzultusok adtak. A vádlottak kihallgatása után a tanúk kihallgatására került a sor. Ezek között volt Coanda tábornok, volt szenátorok is.

— Az olasz-jugoszláv béke. Belgrádból jelentik: A santamargueritai egyezmény ratifikált példányainak hivatalos közzérése ma megtörtént.

— Tíz évre ítélték a Belmont-per vádlottait. Bukarestből jelentik: A bukaresti hadbírószék tegnap este tíz órakor hirdette ki a Belmont-perben ítéletét. Turóczy, Belmont, Palágyi és Balási vádlottakat tíz-tíz, Berecz vádlottat két évi, Dengyelt egyévi fegyházra ítélték. Keresztélyt felmentették. Az in kontumáciám vádlottakat, köztük Héjjast és Prónayt, szintén tíz-tíz évi fegyházra ítélték.

— Versenypályázat a zsidó középiskolák számára. A temesvári zsidó liceum igazgatósága igen figyelemreméltó kezdeményezéssel fordul a zsidó kultúra iránt érdeklődőkhez. A zsidó ifjúság egyetemes dokumentálására, a tanulmányokban való buzditására és a tehetségek megismerésére céljából a liceum igazgatósága a három zsidó középiskola: Temesvár, Kolozsvár, Nagyvárad tanulói számára igen értékes versenypályázatot hirdetett. Az egyes pályázatok tárgya a következő: Román nyelv, zsidó történelem, magyar fogalmazás, francia nyelv, matematika, szabadkézi rajz és zenei verseny. Minden pályázat első díja 200 lei, második díja 100 lei, harmadik díja egy értékes könyv. A versenymunkák elbírálását szaktanárok és megbízott szakférfiakból álló bírálóbizottság Dr. Déznai Viktor elnöklése alatt fogja elvégezni. A versenyben való részvétel közelebbi feltételeit az iskolák vezetősége fogja közölni a diákokkal. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottságának a héber nyelvben és zsidó irodalomban való buzditására a temesvári liceum pályázatát két tétellel kibővítette. Az általa kiírt héber stílusgyakorlati pályázat első díja 500 lei, második 250 lei, harmadik 100 lei. A zsidó irodalmi pályázat első díja 200 lei, második 100 lei, harmadik egy értékes könyv. Kétségtelen, hogy a versenypályázatok nagy mértékben fogják felkeltetni a zsidó ifjúság érdeklődését és fejleszteni fogják szorgalmukat és tudásvágyukat.

— Letartóztaták a Wiener Commercialbank budapesti igazgatóit. Budapestről jelentik: A Wiener Commercialbank budapesti igazgatói ellen történt feljelentés ügyében a rendőrség könyvszakértőkkel átvizsgálta a könyveket és megállapította, hogy adásvételi ügyletek tényleg előfordultak. Értékpapírvásárlásokra vonatkozólag nem tudtak hasonló megállapításra jutni, mert a rendőrségnek nem állottak olyan pontos adatok rendelkezésére, mint a valutaüzleteknél. Minthogy a kárösszeg jelentékeny, az igazgatókat őrizetbe vette.

— Hatvanezer munkást zártak ki Budapestben. Budapestről jelentik: A magyar munkásmozgalom történetében egyik legnagyobb akció zajlik le ezekben a napokban a fővárosban. A különböző gyárakból kizárt vas- és fémmunkások száma tegnapi hetvanezerre emelkedett. A tárgyalások a vasművek és gépgyárak egyesülete és a kizárt vas- és fémmunkások között még nem kezdődtek meg, a kormány részéről kezdeményezett lépések pedig nem vezettek eredményre. A famunkások szakszervezetében a kizárás mindössze ötszáz embert sújtott, mert a munkaadók egyrésze teljesítette a bérköveteléseket. A téglagyári munkások passzív rezisztenciája továbbtart.

— D'Annunzio török pasa. Milanóból jelentik: D'Annunzio a pasa címet és egy török hadsereg tiszteletbeli parancsnokságát kapta. D'Annunzio szükség esetén hajlandó Kiszásziában parancsnokságot vállalni.

— Szépségverseny hat értékes jutalommal. Az erdélyi közönség ismert és kedvelt képe-lappja a Színház és Társaság országos szépségversenyt rendez. Színésznők kivételével mindenki részt vehet rajta. Az első díj egy ötezer leies toalett. A verseny feltételeiről a Színház és Társaság március 3-iki száma ir részletesebben.

— Bukarest a lakáshivatal megszüntetését kéri. Bukarestből jelentik: A főváros polgármestere tegnap felterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben a lakáshivatalok felosztatását kéri.

— Cseh-magyar határmegállapító tárgyalások. Gentből jelentik: A népszövetség főtítkárságánál ma kezdődött meg az értekezlet, amelynek tárgya magyar-cseh határ megállapítása. Mindkét ország kívánságára a népszövetségi tanács januárban felajánlotta döntőbírósi szavazatát ebben a kérdésben. A mostani értekezleten Magyarország és Csehszlovákia megbízottain kívül Garey angol és Pellicelli olasz ezredes vesznek részt.

— Bukarest legidősebb rabbija meghalt. Dr. Beck bukaresti rabbi 93 éves korában meghalt. Az elhunyt magyarországi származású és Bukarest legidősebb rabbija volt.

— Uj zsidó folyóirat. Jaffából jelentik: A mizrachisták munkáscsoportja elhatározta, hogy a vallásos dolgozók programjának ismertetésére folyóiratot indít e címen „Hapoel Hamizrachi“. A lap első száma a napokban jelent meg változatos tartalommal. A folyóiratot A. I. Schirmann szerkeszti.

— Brull festőművész Palesztinában. Palesztina földjét európai művészek nagyon győren látogatták. Marokkóba, Indiába nagy előszeretettel jártak európai festők témáért és hangulatért, a Szentföldet azonban szándékosan kerültk. Legfőbb oka ennek a rengeteg templomi és ritusbeli célokra elkészített reprodukció volt, a sok vásári kép, amely miatt vérbeli művész nem szívesen nyult palesztinai témákhoz. A Balfour-deklaráció óta azonban Erec Jisrael nemcsak a vallások kegyeletes centruma, hanem egy izmosodó, újjáépülő ország, tele érdekes színekkel, új, fölfelé lendülő léttel, szokatlan hangulatokkal, amelyeket reprodukciók nem tudnak visszasugározni. Művészi meglátások számára gazdag talaj lett Palesztina festői földje, új embertípusai az alkotó művész vásznára kíváncsnak pompázó földje, szikrázó napja, mélységbe vesző hangulatos tengere kiapadhatatlan témái minden művészléleknek. A legjobb írók látogatták Palesztina földjét a közelmúltban; most pedig úgy értesülünk, Brull festőművész, a németek egyik kiválósága tartózkodik Palesztinában. Egy esztendőre való munkaprogrammal indult utnak és egy kiállításra való képet akar festeni. A művész már megkezdte munkáját, amelyben a hatóságok és társadalmi közületek vsziesen támogatják.

— Katonaszóri Tutankahmen sírját. Londonból jelentik: Tutankahmen faraó sírját őszig teljesen elzárják és egyiptomi katonaszóri felügyelete alá helyezik.

— Meghalt a szenátusi merénylet egyik áldozata. Bukarestből jelentik: Nifon püspök, aki az elmúlt évben a szenátusi bombamerénylet alkalmával súlyosan megsebesült és azóta állandóan betegeskedett, meghalt.

— A világtalan iparosok matinéja. A világtalan iparosok március 3-án a vármegyeház nagytermében matiné tartanak, amelynek műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd. Mondja: Kaczér Illés. 2. Duett a Pillangó kisasszony operából. Éneklő: Aca de Barbu és Traian Grozavescu. 3. Szavál: Forgács Sándor. 4. Szavál: Psatta. 5. Strauss, Wolf és Debussy szerzeményéből énekel: Lévy Ilonka. 6. Szavál: Iosif Vánciu. 7. Ária az Aidából. Éneklő: Traian Grozavescu. 8. Greig: Vagabund. Mendelsohn: Tavaszi dal. Beethoven: Sonata op. XIV. Zongorán előadja Berger Béla. 9. Szavál: Poór Lili. 10. Halevy Zsidónőjéből énekel: Aca de Barbu. 11. Szavál: Lengyel Vilmos. A zenedarabokat Friedmann Andor zongoraművész kíséri. Konferál: Kaczér Illés. A matiné jövedelméből foglalkoztató műhelyt fognak berendezni a vakok részére.

— A szovjetkormány megengedi a zsidók Palesztinába való kivándorlását. Rigából jelentik: A napokban egy nagyobb iparosokból és földművesekből álló zsidó csoport érkezett ide Oroszországból, hogy tovább folytassák útjukat Palesztina felé. A szovjet újabban korlátolt számban megengedi a zsidó munkásság kivándorlását Palesztinába.

— A gyarmatosok amerikai kölcsönt kapnak. Jeruzsálemből jelentik: A Brandeis-csoport által alapított hitelszövetkezetek megkezdtek működésüket. A napokban a szövetkezetek Judabeli gyarmatok javára tizenkétezer angol font hitelt folyósítottak.

* Robban a jökedy, mint a dinamint, ha az asztalon a pezsgő Szilágyi Favorit.

* Megnyílt Hirsch Antal úri divatszalonja Cluj, Ferenc József-ut 115 sz. alatt. Szövetkezetben dúd választék, olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

* Legeiönnyösebben vásárolhat Clujon az újonnan megnyílt Izsák Testvérek női divat- és rövidruházában (Ferenc József-utca 63). D. M. C. minden számban kapható. Szolid és pontos kiszolgálás.

* Legújabb divat szerinti ruhák Lukács úri divatszalonjában készülnek Wesselenyi-u. 20- I-ső emelet. Szolid és pontos kiszolgálás.

zionista országos tanácsoknál kiményesebben lehet: legyen gondolt sékeltömbök és csoportok gy felhívások és küldeményeket, a kiaknásatánul késedelem nélkülessenek. Ahol sékalgtyúlések, vő barátainknak, főként szívükön k sorsa, legyen edménye legyen y nemzeti moz-pességét s állandó

onista szervezet-ethoz és külön-ához és kárjuk akkal, hogy az onista Világszer-

t hava.

Világszervezet főbizottsága

sol főjéből

Nagybritánia it-ai hatóságokkal, vételével az angol Szamirna kikötő-osa kijelentette, pült haladéka-

Kadisa köz-meg a kolozsvári rendes évi köz-kele alatt. Az nkle titkári jelen-ével berendezett adnak át ren-elyet vásárolt a on a Tordai-uton ázezer leiert. A elentette, hogy az u. Az új alap-nagyasúkra rend-nyagdíjakat havi zzel szemben a rezményt kapnak. sének ismerteté-

an. Haifából je-n Schlusze taná-zeti kutatásoka-ekben jelentős s-került sok lyan-lem és Biblia-régészeti anya-sidó muzeumnak.

ok, keztyű TT Főtér 13.

nefestés a legszabb kivitelben a -nál 500. es fiókokban.

KÖZGAZDASÁG

A kisebbségi pénzügyi intézetek nem kapták meg a devizautORIZÁCIÓT

Tájékoztató a devizahivatal kolozsvári tagjai

Az Uj Kelet tudósítójától

Az új devizatorvény — amint azt megírtuk — holnap, március 1-én életbelép. A romániai közgazdasági élet tényezőinek kollektív tiltakozása sem tudta Bratianu Vintila pénzügyminisztert meggyőzni a devizakereskedelem szabadságát megbénító és az egységes verseny kialakulását kizáró törvénytervezet káros hatásairól és a pénzügyminiszter — feltételezzük, hogy a lei kurzusának feljavítása reményében — gyors tempóban teszi meg a szükséges intézkedéseket az új törvény végrehajtására.

Tárgyalogossággal kell megállapítanunk, hogy az új devizatorvény lázas nyugtalanságot váltott ki az erdélyi és bánáti pénzügyi intézetek körében annál is inkább, mert a törvény értelmében csak a működési engedéllyel bíró pénzügyi intézetek kaphatják meg a devizakereskedelem lebonyolítására az autorizációt. Az erdélyi és bánáti kisebbségi pénzügyi intézetek legtöbbször a nacionalizálási rendelet alkalmazásával eleget tettek a követelményeknek, annak ellenére működési engedélyük kérdésénél gyakori sürgetésükre sem rendezték. A csatló területek kisebbségi pénzügyi intézeteinek működését és tevékenységét hallgatóságosan engedélyezték és devizaügyleteiket zavartalanul bonyolíthatták le.

Ennek a helyzetnek alapos felborulását eredményezheti a háromtagú bukaresti központi deviza-felügyeleti hivatalnak legújabb döntése, amelynek értelmében a devizakereskedelemhez szükséges autorizációt csak egyes pénzügyi intézetek kapták meg, viszont igen sok tekintélyes és évtizedes múltú erdélyi és bánáti pénzügyi intézetet egyszerűen kihagytak az autorizációból. Bukaresti távirati tudósítás szerint a devizafelügyeleti hivatal a következő romániai pénzügyi intézetek részére adta meg az autorizációt:

Kik kaptak autorizációt

Bukarestben: Banca Agricola, Eanque de Belge pour L'Etranger, E. Bercovici bankháza, Banca Cerealistilor, Banca Chrissoveloni, Banca Comerciala Italiana, Banca Franco-Romana, Comerciala Romana, Banque de Credit Roumaine, Banca Generala Tarii Romanesti, Banca Marmarosch, Blank et Co., Banca Romaneasca, Banca de Romania, Banca de Scont és Banca Taraneasca.

Az erdélyi és bánáti pénzügyi intézetek közül:

Aradon: Banca Victoria, a kolozsvári Banca Centrala fiókja és az Első Aradi Takarékpénztár.

Brassóban: Banca Albina fiókja és a nagy-szebeni Institut Credit Financiar fiókja.

Kolozsvárt: Albina, Banca Agrara, Banca Centrala, Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank és az autorizált bukaresti bankok kolozsvári fiókjai.

Marosvásárhelyen: Az autorizációt kapott bukaresti és kolozsvári pénzügyi intézetek fiókjai.

Nagyváradon: A felhatalmazást kapott bukaresti és kolozsvári bankok fiókjai.

Temesváron: Banca Timisana, Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt., Sváb Központi Bank, továbbá a felhatalmazott bukaresti és kolozsvári bankok fiókjai.

Nem történt még intézkedés Kolozsváron

Az autorizáció megadásáról beszámoló távirat — amely egyik nagy kolozsvári pénzügyi intézethez kedden délelőtt érkezett meg — kinos feltűnést keltett Kolozsvárt, annál inkább, mert a kolozsvári fiókdevizaellenőrzési hivatal megszervezésével megbízott kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, Simionescu pénzügyi vezérigazgató és a Banca Nationala kolozsvári fiókjának igazgatója semmiféle hivatalos értesítést nem kaptak még a holnap életbelépő új törvény végrehajtására vonatkozólag.

Az Uj Kelet munkatársa kérdést intézett az autorizációs listából kimaradt kolozsvári bankok igazgatóihoz további programjukról.

Dr. Lendvay József az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. igazgatója és dr. Hirsch Gyula a Közgazdasági Bank igazgatója kijelentették, hogy hivatalos értesítést a devizaügyletek kérésére

vonatkozó joguk megvonásáról eddig nem kaptak és így — egyelőre — március elseje után is folytatják a vezetésük alatt álló pénzügyi intézetek devizaügyleteit.

Az autorizációs rendelet, pikantériájához tartozik még, hogy a felhatalmazást kapott pénzügyi intézetek között több van olyan, amely eddig nem foglalkozott devizaügyletekkel.

Az erdélyi és bánáti pénzügyi piac teljes bizonytalanságban várja a fejleményeket és komoly a reménye, hogy a központi devizafelügyeleti hivatal revízió alá veszi határozatát és nem élezi ki az új devizatorvény monopolisztikus tendenciáit.

A Foresta Romana új árjegyzéke. Megírta az Uj Kelet, hogy a Foresta Romana a napokban állította össze új árjegyzékét, amely a puhafában lényeges áremelkedést tüntet fel. Az új árjegyzék szerint a Foresta új árai a következők: **Messerfallende III. frei (pengehulló III. mentes) M. F. III. frei:** 12 mm. széles 2600 lei, 18 mm. keskeny 2450, széles 2500, 24 mm. keskeny 2350, széles 2400 lei, 28 mm. és felfelé 2550 lei. **Asztalosáru III. F.:** 12 mm. keskeny 2000, széles 2200, 18 mm. keskeny 1900, széles 2100, 24 mm. keskeny 1950, széles 2000, 28 mm. és felfelé 2150 lei. **Építőáru IV. oszt.:** 12 mm. keskeny 1750, széles 1850, 18 mm. keskeny 1650, széles 1750, 24 mm. keskeny 1600, széles 1640, 28 mm. és felfelé 1800 lei. **V. oszt. áru:** 12 mm. 1350, 18 mm. 1350, 24 mm. 1160, 28 mm. és felfelé 1250 lei. **Rövidáru:** 3—5 láb 12 mm. 900, 18 mm. 750, 24 mm. és felfelé 700 lei; 6—8 láb 12 mm. 1250, 18 mm. 1100, 24 mm. 1000 lei; 8—11 láb 12 mm. 1500, 18 mm. 1400, 24 mm. 1300 lei. **Sulyáru:** 10.000 kg. 10.000 lei. **Zárlec:** 1700 lei. Az árak ab feladó állomás értendőek. Fizetési feltételek: netto kassa, minden levonás nélkül. Az egyszázalékos forgalmi adó a vevőt terheli.

Az oroszországi borexport gyűjtőállomásai. Bukarestből jelentti tudósítónk: A kereskedelmi miniszter a Romániából Oroszországba megindítandó borkivitel gyűjtőállomásául Ismail és Cetatea-Alba városokat állapította meg.

Idegen tőke csehszlovák vállalatoknál. Prágából jelentik: A cseh pénzügyminiszter határozata értelmében külföldi vállalatok csak a pénzügyminisztérium engedélyével vállalhatnak érdekeltséget csehszlovákiai kereskedelmi és iparvállalatoknál.

Valutapiac február 27-én. Bukarest. Valuta: Márka 125—130, leva 105—110, török lira 120—125, angol font 1000—1020, francia frank 1330—1350, svájci frank 39—40, olasz lira 980—990, drachma 230—240, dinár 190—195, dollár 219—220, Napoleon 800—820, osztrák korona 30—32, magyar korona 7—7,50, cseh korona 625—630, lengyel marka 55—60. **Deviza:** Páris 1305, London 1200, Newyork 218, Brüsszel —, Róma 1030, Zürich 41, Prága 648, Bécs 30, Berlin 100, Budapest 7,90.

Zürich. Nyitás: Berlin 237,50, Newyork 533, London 2507, Páris 3290, Milánó 2580, Prága 15,77,50, Budapest 18, Belgrád 515, Bukarest —, Varsó 1, Bécs 75, Bécs bélyegzett 75. **Zárlat:** Berlin 237, Newyork 532,25, London 2507, Páris 3290, Milánó 2575, Prága 15,75, Budapest 18, Belgrád 515, Bukarest 245, Varsó 1,12, Bécs 74,75, Bécs bélyegzett 75.

Berlin. Nyitás: Róma 1102, London 107,000, Newyork 22,750, Páris 1404, Zürich 4272, Bécs 3241, Prága 675, Budapest —. **Zárlat:** Róma 1090, London 107,000, Newyork 22,700, Páris 1395, Zürich 4245, Bécs 3185, Prága 670, Budapest 740.

Páris. A február 27-iki párisi tőzsdezárlaton a lelt 7,55-tel jegyezték.

SPORT

Kolozsvárt március 4-én megkezdődnek a mérkőzések. A kolozsvári sportterület futballszakosztálya február 26-án, hétfőn este tartotta meg első ülését, amelyben elhatározták, hogy Kolozsvárt a tavaszi forduló első nyilvános mérkőzéseit március 4-én, vasárnap tartják meg. A megajtott sorsolás szerint a KMTE kivételével március 4-én az összes többi elsőosztályú sportegyesület futballcsapatai bemutatkoznak a közönségnek. A mérkőzések a következő sorrendben kerülnek előtérbe: Délután két órakor CFR—KKASE, utána Haggibbor—Victoria, végül KAC—Universitatea. Az egyes mérkőzések 2 x 25 perces tartamúak és tréning-jellegűek. A rendezés munkáját a futballszakosztály végzi.

A KAC tréningje. A KAC futballistái ma, szerdán délután tréninget tartanak a városi sporttelepen.

Renner sportbál. A Renner Bőrgyári Testező Egyesület március 10-én a Newyork-szállóban bált rendez, amely az idei szezon nagyszerű mulatságának ígérkezik.

Dunai Bertalan nyerte a Nagy Béla vándordíjat. Budapestről táviratozza tudósítónk: A Nagy Béla örökös vándordíjért tizenkét egyesület egy-egy vívója küzdött. A vándordíjat Dunai Bertalan (BBTE) harmadszor nyerte meg, míg a tavalyi védő Uhlyarik (MOVE) helyzetlenül végzett. Feltűnést keltett a Ludovika fiatal vívójának Id-rányinak harmadik helyezése. A döntő eredménye: 1. Dunai Bertalan (BBTE) öt győzelemmel; 2. Glyka (Műgyetem) három győzelemmel; 3. Id-rányi (Ludovika) két győzelemmel.

Az erdélyi és bánáti sporteredmények. Sugár Andor és társa Calea Victoriei 5. szám alatti sportterületen minden vasárnap a kora esti órákban megtudhatók.

Magyar teniszesezők a götéborgi olimpiádon. Budapestből jelentti tudósítónk: A magyar tenisz-szövetség a götéborgi olimpiára négy férfi és két női teniszesezőt küld ki.

Felelős szerkesztő: DR. MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA R.-T.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor:

Szerda: A Remény. (Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 98. szám.)

Csütörtök: Hegyek alján. (Opera-helyárrakkal. Premier bérlet 36. szám. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.)

Péntek: Es Pippa táncol. (Először. Irodalmi munkásbérlet 5. szám. Premier helyárrakkal.) Szombat d. u. 3-ór: A morium. (Ujdonság, 7-edszer Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 7-ór: Hegyek alján. (Másodszor. Opera-helyárrakkal. Napi bérlet 99. szám, C. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.) Szombat este 10 és fél órakor: Tavasz ébredése. 6-odszor. Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3 órakor: János vitéz. (Olcsó helyárrakkal.) Vasárnap este 7-ór: Gyurkovics lányok. (Premier helyárrakkal. Napi bérlet 100. szám.)

Vasárnap 10 és fél órakor: Hazudik a muzsikász. (Újperett-ujdonság. 8-adszor. Rendes helyárrakkal.) Hétfő: Es Pippa táncol. (Másodszor. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 101. szám, B.)

A színházi iroda hírei

Szerdán: A Remény. A R. U. R. negyedik előadása a következő hétre marad, mert a B. bérlet, akik a szerdai előadást kapják, a R. U. R.-t már a múlt héten látták. Ehelyett szerdán este Heyermans grandiózus halásztragédiája, a Remény fog szerdán este színpadkerülni a hirdett B. bérletben.

Hegyek alján és Pippa táncol. Két klasszikus értékű premierje lesz ezen a héten a magyar színháznak a Hegyek alján c. opera D'Albert Jenő világhírű remeke, amelynek csütörtökön este lesz a bemutatott előadása és Hauptmann Gerhart csodaszép négyfelvonásos mesedramája, az Es Pippa táncol, amelyet pénteken este főgnak bemutatni. A Hegyek alján c. operának szombaton este 7 órakor, a Pippa táncol mesejátéknak pedig hétfőn este fél 8 órakor lesz a második előadása.

Gyurkovics lányok. Herczeg Ferenc bájos és vonzó életképe a Gyurkovics lányok abban az új formájában, amelyben most óriási sikerrel elevenítették fel, a jövő hét folyamán is kétszer kerül színre. Ma este bérletstűnetben és vasárnap este 7 órakor rendes napi bérletben.

Éjjeli előadások. Két éjjeli előadás lesz ezen a héten. Szombaton 10 és fél órai kezdettel a Tavasz

Ébredése fog határolt 10 és fél óráig. Minden a kért tartják meg.

Egyetem Recamier. Történelem és a kitűnő Ber...

Uránia m. férj. Megkapó tá. Henny Porten és A Royal film-kö...

Apollo m. dopság kunyhója

Az olthévi lépésre kiscsalád is legyen. Ajánla

P

A nagyeny Thora iskola tanjár az előmádkozással pályázatot Pályázni óhajtok elnökségnek. Utál meg. Az állás

Avid 1 924

Berkovits Béli hitközségi elnö

Telefon 31.
Mindennemű és szízesített és szízesített
Sajovics
Cluj, Strada

Husvét

„Phön

Sardo

Léb

Telefon 47

Export

Roma Ausz

között ha dij

Deuts

nemz laiat

Közpo

HÁZAK Wipest, VII. R. Oradea Mar utca 61. Arad part. Szolno Bruck, Hegy Békéscsaba.

Fuvarlev Speci

AVORI

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lei. — Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lei. — Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lei. Jelleges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatásban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Német és román órákat adok. Leveleket „Német” jellegére a kiadóba. 5210

Ügyes és rendszeres izm. segéd, vas- és fűszer szakmából, román és magyar nyelvtudással üzletben felvétetik. Szombaton zárva. Káhn Aron Halmi. 5211

23 éves női divat rövid-áru vagy rövidáru és galanterie szakmában jár-as segéd állást keres hol szombaton zárva. Leveleket „Engross endetail” jellegére a kiadóba. 5212

Rőfös és divatárus segéd több évi gyakorlattal állást keres azonnali belépésre. Esetleg vidékre is. Cím. a kiadóba. 5212

Gazdák, kertészek, kertészkedők! Zittai hagyma, sárga óriás, garantált fajtisza, legjobb csiraképeségű, kgja 300 Lei, nagyobb vételnél engedmény, amíg a készlet tart. Tegyen mindenki kísérletet és mindig ezen fajhoz fog visszatérni. „Semina” (Fleischmann Emil) Timişoara I, Strada Primariei 8. 5184

Cég ablakát legolcsóbban készít **JAKAB**
Strada Regala 12a. (volt Majális-utca). 1916

Utazó bőrönd és táskák legjobb minőségben kapható Farmafi bőröndösnél Cluj, strada Memorandului (Unió-u.) 16

שאלות ושאלות Szálmit postán utánvét mellett pontosan szállít **Winkler Mó** szálmitgyára
Cluj, Piata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39 sz. Tel. 12-90. Árjegyzék és **הכרז** kívánatra ingyen

Kendők,

külföldi
szövőcérna,
szövőfonalak
és
Grohmann-fejtők
kaphatók viszonteladók részére

Judovics Lázár
1963 cégnél
Cluj, Szép-u. 2. Telef. 858

Az előkelő világ cipők emje

S. EISENSTÄDTER & Co.

Főüzlet: Cal. Victoriei 2. -
Fiók: Óvár, Szentlélek és Kinizsi - utca sarok

szücs és szörmeárughaza
Szörmeárukban állandóan nagy készlet

1333

Butorkereskedők és huforvásárlók figyelmébe!

Mielőtt szükségletüket beszereznék tekintsek meg raktárunkat, ahol nagy választékban különösen háló-, ebédlő- és uriszobák kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett is. Elvállalunk: szállodák, éttermek, kávéházak, üzletek, bankok stb. modern berendezését.

Victoria Faipari Műbutorgyár rt.

Tárgu-Mureş - Marosvásárhely
Gyártelep: Str. Bereric (Sórkáz-utca) 17. Üzlethelyiség: Sft. Georg (Szentgyörgy-u.) 5.

Arcképes igazolvánnyal ellátott tisztviselők és CFR alkalmazottak

A tavaszi szükségletek beszerzésére

márc. 15.-éig

nagy alkalmi elárusítást

rendezünk a szokásos nagy kedvezményekkel

Barchet 25.50	Divat szövet 25.50	Sima zaphírek 28.50
Opál batist 49.50	Karton divat-grenadín 27.50	
Ágynemű kanavász 37.50	Férfi harisnya 16.50	
Férfi v. női ing 89.50		
Női cérna keztyű 19.50		

stb. — stb.

Dick Jakab és Fia

Cluj, str. Regina Maria 5.